

ΑΡΧΕΛΩΝ, Σολωμού 57, 104 32 Αθήνα, τηλ: 210 5231 342
email:info@archelon.gr, www.archelon.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΓΙΑ ΤΟ 2021

1. Η παρουσία του ΑΡΧΕΛΩΝ στον Κυπαρισσιακό κόλπο είναι συνεχής από τις αρχές της δεκαετίας του '80, πραγματοποιώντας ερευνητικές δραστηριότητες σχετικά με την παρακολούθηση και την προστασία της αναπαραγωγής των θαλάσσιων χελωνών, ενώ οι συστηματικές καταμετρήσεις φωλιών ξεκίνησαν το 1984.

2. Η παραλία ωοτοκίας της θαλάσσιας χελώνας Καρέττα (*Caretta caretta*) στον Κυπαρισσιακό κόλπο αποτελεί τμήμα των περιοχών του Ευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000 με τίτλο GR2550005 «Θίνες Κυπαρισσίας: Νεοχώρι – Κυπαρισσία» και GR2330005 «Θίνες και Παραλιακό Δάσος Ζαχάρως, Λίμνη Καϊάφα, Στροφυλιά, Κακόβατος». Το τμήμα της παραλίας που προσδιορίζεται από τους ποταμούς Αρκαδικό προς το νότο, έως τη Νέδα προς το βορρά, αποτελεί τον πυρήνα ωοτοκίας και έχει μήκος 9,5 χιλιομέτρων.

Ολόκληρος ο Κυπαρισσιακός κόλπος χαρακτηρίστηκε Περιοχή Προστασίας της Φύσης με Προεδρικό Διάταγμα που εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2018 (ΦΕΚ Δ 391/03-10-2018, Δ 414/12-10-2018) και περιλαμβάνει τις ανωτέρω περιοχές Natura 2000 (GR2550005, GR2330005) και την περιοχή GR 2330008 «Θαλάσσια περιοχή Κυπαρισσιακού Κόλπου: Ακρωτήρι Κατάκολο – Κυπαρισσία».

3. Το πρόγραμμα του ΑΡΧΕΛΩΝ για την παρακολούθηση και προστασία της ωοτοκίας στον Κυπαρισσιακό κόλπο πραγματοποιήθηκε από ομάδα εθελοντών/ ερευνητών στο διάστημα Μαΐου - Σεπτεμβρίου 2021 και ολοκληρώθηκε με επιτυχία. Περισσότερες από 3.200 φωλιές καταγράφηκαν στον πυρήνα ωοτοκίας (9,5 χλμ.) και περίπου το 98% των καταγεγραμμένων φωλιών προστατεύτηκε από θήρευση, πλημμυρισμό, ποδοπάτημα και τις επιπτώσεις της φωτο-ρύπανσης. Επίσης καταγράφηκαν περίπου 1.100 ακόμη φωλιές βορείως της Νέδας, δηλαδή στο βόρειο τμήμα του GR2550005 και στο GR2330005, συνολικού μήκους 34 χλμ. περίπου.

Όσον αφορά τις εκθαλασσώσεις θαλάσσιων χελωνών, 15 νεκρές χελώνες καταγράφηκαν από την ομάδα πεδίου του ΑΡΧΕΛΩΝ, από τις αρχές Μαΐου έως τα τέλη Σεπτεμβρίου. Συνολικά, περισσότερες από 36 θαλάσσιες χελώνες βρέθηκαν νεκρές στο σύνολο του Κυπαρισσιακού κόλπου τους πρώτους 9 μήνες του έτους, σύμφωνα με στοιχεία της αρμόδιας Λιμενικής Αρχής.

4. Περίπου 1.300 επισκέπτες της περιοχής ενημερώθηκαν για την παρουσία της θαλάσσιας χελώνας μέσω των δράσεων ευαισθητοποίησης του κοινού που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος. Ο αριθμός αυτό ήταν μικρότερος από τα προηγούμενα χρόνια, αφενός λόγω της πανδημίας, και αφετέρου γιατί ο Δήμος Τριφυλίας αρνήθηκε να χορηγήσει στον ΑΡΧΕΛΩΝ την άδεια λειτουργίας εποχιακού Σταθμού Ενημέρωσης στην παραλία Καλό Νερό, για 2η συνεχή χρονιά. Εν τέλει, ο σταθμός λειτούργησε από τις 6 Αυγούστου έως τις 8 Σεπτεμβρίου σε ιδιωτικό χώρο στο χωριό Καλό Νερό, μακριά από την παραλία. Αυτό ήταν ένα σοβαρό μειονέκτημα στη διαδικασία ευαισθητοποίησης του κοινού και επηρέασε αρνητικά τις προσπάθειες για την ελαχιστοποίηση των οχλήσεων στις θαλάσσιες χελώνες από

τους επισκέπτες.

5. Κατά την θερινή περίοδο στον πυρήνα ωτοκίας σημειώθηκαν πολυάριθμες παραβάσεις των διατάξεων του Προεδρικού Διατάγματος. Συγκεκριμένα υπήρξαν αρκετά περιστατικά παρουσίας και κίνησης οχημάτων στην παραλία, περιπτώσεις επιχειρήσεων που συστηματικά άφηναν ομπρέλες και ξαπλώστρες κατά τις νυχτερινές ώρες στην παραλία και συνεχιζόμενη φωτο-ρύπανση από ιδιωτικές και δημόσιες εστίες φωτός. Σαν αποτέλεσμα παρατηρήθηκε συχνά όχληση των χελωνών στη διάρκεια της φωλεοποίησης και αποπροσανατολισμός των νεοσσών αμέσως μετά την εκκόλασή τους σε συγκεκριμένα σημεία.

Παρά την σχετική απαγορευτική διάταξη του Προεδρικού Διατάγματος, οι αμμόλοφοι και η παραλία στον πυρήνα της ωτοκίας ήταν για άλλη μια φορά δημοφιλής προορισμός για ελεύθερο κάμπινγκ. Τον Ιούλιο και τον Αύγουστο υπήρχε αυξημένη ανθρώπινη παρουσία σε ορισμένα σημεία της παραλίας ωτοκίας κατά τη διάρκεια της νύχτας. Σε αρκετές περιπτώσεις, η όχληση που προκαλούσαν οι επισκέπτες τη νύχτα, ήταν τόσο έντονη που ανάγκασε τις χελώνες να εγκαταλείψουν τις προσπάθειες φωλιάσματος.

6. Επίσης, ελάχιστα μέτρα λήφθηκαν από τις αρμόδιες αρχές σε εφαρμογή του Προεδρικού Διατάγματος, για τον μετριασμό των απειλών που έχουν μακροπρόθεσμες επιπτώσεις τόσο στους οικοτόπους ωτοκίας όσο και στην αναπαραγωγική δραστηριότητα των θαλάσσιων χελωνών. Συγκεκριμένα, δεν έγινε καμία ενέργεια για την κατεδάφιση των παράνομων ξύλινων εξεδρών στην παραλία ωτοκίας στον οικισμό Καλό Νερό. Επιπλέον, τα τσιμεντένια φράγματα που τοποθέτησαν οι αρχές στους 5 δρόμους, οι οποίοι είχαν κατασκευαστεί παράνομα από κτηματομεσιτική εταιρεία σε προηγούμενα χρόνια, δεν εμπόδισαν αποτελεσματικά την πρόσβαση των οχημάτων στην παραλία και δημιούργησαν περαιτέρω υποβάθμιση της βλάστησης και των αμμοθινών στη γύρω περιοχή.

7. Η λειτουργία των παραλιακών καφέ –μπαρ στον πυρήνα ωτοκίας, αλλά και σε άλλα σημεία της ακτής εντός της προστατευόμενης Περιοχής Προστασίας της Φύσης, αποτελεί ένα σημαντικό θέμα διαχείρισης, που δεν ρυθμίζεται από το Προεδρικό Διάταγμα. Η λειτουργία των παραπηγμάτων αυτών, που έχουν εγκατασταθεί στη ζώνη των αμμόλοφων, συνεχίστηκε και το 2021. Η προσέλκυση των επισκεπτών στα σημεία αυτά δημιούργησε προϋποθέσεις για σταδιακή εγκατάσταση παράνομων χώρων στάθμευσης, γεγονός που οδήγησε σε περαιτέρω υποβάθμιση των αμμόλοφων.

8. Από το 1992, η μεγάλη πλειονότητα των φωλιών εντός του πυρήνα ωτοκίας, προστατεύεται από τον ΑΡΧΕΛΩΝ με εγκεκριμένες μεθόδους κατά της θήρευσης, του πλημμυρισμού από τη θάλασσα και του αποπροσανατολισμού των νεοσσών. Σαν αποτέλεσμα αυτής της μαζικής προστασίας των φωλιών, παρατηρείται σταδιακή αύξηση του αριθμού των φωλιών από το 2006, άρα και των ενήλικων θηλυκών που αναπαράγονται στην περιοχή. Σύμφωνα με τα πρόσφατα δεδομένα, στον Κυπαρισσιακό κόλπο καταγράφεται σήμερα ο μεγαλύτερος αναπαραγωγικός πληθυσμός της Καρέττα στη Μεσόγειο.

9. Κατά πολλούς, η υψηλή αισθητική αξία αυτής της παράκτιας περιοχής οφείλεται στη φυσικότητά της. Παρόλα αυτά, οι ημερήσιοι επισκέπτες και οι ελεύθεροι κατασκηνωτές δεν φαίνεται ότι είχαν επίγνωση των επιπτώσεων της παρουσίας τους σε αυτό το μοναδικό

ΑΡΧΕΛΩΝ, Σολωμού 57, 104 32 Αθήνα, τηλ: 210 5231 342
email:info@archelon.gr, www.archelon.gr

οικοσύστημα. Οι τοπικές αρχές, η αυτοδιοίκηση και οι παραλιακές επιχειρήσεις δεν έδειξαν τον οφειλόμενο σεβασμό στην ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και ιδιαίτερα στους κανονισμούς που αφορούν την παραλία ωτοκίας και τους παράκτιους βιότοπους. Έτσι, η ελλιπής εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας επαναλήφθηκε για μία ακόμη χρονιά. Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι η παντελής απουσία φύλαξης και επόπτευσης, η απουσία σήμανσης, η απουσία κατάλληλων υποδομών υποδοχής των ημερήσιων επισκεπτών και η ελλιπής ενημέρωση των λουομένων είναι σοβαροί παράγοντες για τις συνεχιζόμενες οχλήσεις και την υποβάθμιση των παράκτιων βιοτόπων.

Copyright © 2022 από ΑΡΧΕΛΩΝ